О Б Я С Н И Т Е Л Н А З А П И С К А

КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ОБЩИНА РАКИТОВО, ПАЗАРДЖИШКА ОБЛАСТ КЪМ 31.12. 2023 ГОДИНА

Годишният финансов отчет на община Ракитово е съставен съгласно изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, ДДС №20/14.12.2004 г., ДДС №14/30.12.2013 г., ДДС № 08/2014 година, ФО № 2/2015 година, ПМС № 380/29.12.2015 година, СС № 4 Отчитане на амортизациите, указанията на МФ дадени с ДДС № 05/30.09.2016 г., утвърдената от кмета на общината счетоводна политика и други указания на МФ и нормативни актове.

През 2023 година няма новообразувани или закрити поделения на общината. Счетоводната политика на общината през 2023 година е изменена като е посочен праг за обезценка, когато е на лице разлика от 10% между балансовата и текуща възстановима стойност в цените на съответните активи. Допълнено е, че на инфраструктурните обекти в отчетна група «ДСД» не се извършва обезценка.

Възприет е стойностен праг на същественост под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им в размер на 900 лв. Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи, които са необходими за привеждане на актива в работно състояние в съответствие с предназначението му. След първоначалното признаване като актив всеки отделен дълготраен материален актив следва да се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Амортизационната политика на община Ракитово, която е част от счетоводната политика е приета през 2017 година и е унифицирана за всички второстепенни разпоредители с бюджет. През 2019 година тя е променена като инфраструктурните активи са разделени на групи и е променен срока им на годност. Възприет е линеен метод на амортизация на активите на общината, който не е променян.

ДМА по група I на баланса на общината в отчетна група „Бюджет” са увеличени с 649 хил.лв. Изменението е както следва: намаление на стойността на сградите със 186 хил.лв. и увеличение на стойността на

компютри, транспортни средства и оборудване с 576 хил.лв., земи, гори и трайни насаждения с 47 хил.лв., ДМА в процес на придобиване с 171 хил. лв. и стопанския инвентар с 40 хил.лв. През отчетния период с Решение на ОБС и договор за безвъзмездно управление е прехвърлена сграда от баланса на първостепенния разпоредител към ЦРСИХУ – второстепенен разпоредител с бюджет с отчетна стойност 138 хил.лв., с което са завишени оборотите по сметка 2039 „Други сгради“ по дебита и по кредита. Прехвърлянето е отразено по сметка 7600 „Прехвърлени активи и пасиви отчетна група“. Увеличението в стойността на сградите е в резултат на извършена преоценка в размер на 21 хил. лв. и 44 хил. от актувани сгради осчетоводени по сметка 7992. Намалението е в резултат на извършени продажби осчетоводени по сметка 6143 в размер на 47 хил. лв. и амортизация на сгради в размер на 203 хил. лв.

Стойността на компютрите е увеличена с 98 хил. лв., в т.ч. прехвърлените от СЕС 15 хил. лв. през сметка 7601. « Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "Бюджет" и "Сметки за средства от Европейския съюз" и 4 хиляди лв. получено дарение. Бракуваните компютри са в размер на 12 хил.лв., н т.ч. отписана набрана амортизация 11 хил. лв. Стойността на машините, съоръженията и оборудването е увеличена с 988 хил. лв. от изграждане на парна инсталация в СУ „Свети Климент Охридски“ Ракитово за 316 хил. лв., изградена спортна площадка в ОУ „Неофит Рилски“ Костандово в размер на 261 хил. лв. и новопридобити активи в размер на 411 хил. лв. Набраната амортизация по сметката 2414“ Амортизация на машини, съоръжения и оборудване“ е 404 хил. лв. Набраната амортизация на транспортните средства е 85 хил. лв.

Изменението на стойността на стопански инвентар и други ДМА е 40 хил. лв., като увеличението е от стойността на новозакупените активи в размер на 56 хил.лв., а намалението от натрупаната амортизация в размер на 12 хил. лв. и 4 хил. лв. брак.

Увеличени са дълготрайните активи в процес на придобиване по сметка 2071 със 171 хил. лева. През годината са осчетоводени придобиване на технически проекти за изграждане и обновяване на физкултурните салони в училищата на територията на общината в размер на 38 хил.лв., 20 хиляди за проектиране на сграда в ДГ „Митко Палаузов“ и 133 хиляди лв. осчетоводена оценка на извършената работа за сметка на преведени аванси, отчетени в СЕС и прехвърлени в отчетна група „Бюджет“. Взети са необходимите операции за признаване на разходите по икономически елементи.

Стойността на Земи, гори и трайни насаждения е увеличена с 53 хил. лв., от преоценка и 6 хиляди лв. намаление от продажби, осчетоводени през сметка 6131“Отчетна стойност на продадените земи, гори и трайни насаждения“.

През 2023 година в община Ракитово, кметство Дорково и Кметство Костандово се направиха оценки от лицензиран оценител и е разработена методология за оценка на имоти в отчетна група ДСД. В отчетна група „Бюджет“, увеличението на стойността на земите от преоценка е в размер на 61 хил.лв., а в отчетна група „ДСД“ в размер на 114090 хил. лв.

Нематериалните активи се осчетоводяват съгласно приетата счетоводна политика на общината и ДДС № 20/2004 година. Първоначалната оценка на НМДА е както следва:

- придобитите чрез закупуване се оценяват по цена на придобиване;
- придобитите при безвъзмездна сделка, се оценяват по тяхната справедлива стойност;
- придобитите като апортна вноска се оценяват по реда на ТЗ;
- създадените в общината НМДА се оценяват по себестойност.

НМДА се отписват по правилата разписани в т.7 на Амортизационната политика на община Ракитово.

Нематериалните дълготрайни активи, група II от Баланса в отчетна група „Бюджет” са намалени с 1 хил.лв., в резултат на начислена амортизация.

Отчетната стойност на напълно амортизираните активи в отчетна група „ Бюджет“ към 31.12.2023 г. е 2125441 лв.

Дълготрайните активи в отчетна група „ДСД”, в актива на баланса са увеличени с 115 хил.лв. През отчетния период капитализираните активи по сметка 7609 са в размер на 3551 хил.лв. Въведените в експлоатация инфраструктурни обекти са 2958 хил.лв. Начислената амортизация по сметка 2417 „Амортизация на Инфраструктурни обекти“ е на стойност 1418 хил.лв., в т.ч през сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ 10 хил. лв. През 2023 година приключи изпълнението на обект „Закриване и рекултивация на депо за твърди битови отпадъци“ на стойност 1397 хил. лв., в т.ч финансиране от ПУДООС 1334 хил. лв. Набраните разходи са капитализирани по сметка 2071 в отчетна група ДСД. През отчетната година на база КСС е заведена изградена газова система на стойност 24 хил. лв. по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, а останалите разходи са отписани през сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Увеличена е стойността на земята по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ с 114 112 хил. лв., в т.ч. от преоценка по сметка 7801 „Преоценка на нефинансови дълготрайни активи“ 114 090 хил. лв. и от актувани земи общинска собственост на стойност 22 хил. лв., от които в кметство Дорково за 9 хил.лв., в кметство Костандово – 8 хил.лв. и в община Ракитово - 5 хил.лв. Намалението е в размер на 53 хил. лв. от извършени продажби.

Отчетната стойност на напълно амортизираните активи в отчетна група „ ДСД“ към 31.12.2023 г. по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ е 1017657 лв.

Счетоводните правила за текуща оценка на стоково-материалните запаси се извършва съгласно НСС 2. Отчетната стойност на стоково-материалните запаси в края на годината не е по-висока от нетната реализируема стойност и по тази причина те не са преоценявани. При потреблението/изписването/ на СМЗ се прилага метода на средно – претеглената цена.

Краткотрайните материални активи в баланса са намалени със 106 хил. лв., в т.ч. от бракуване на материални запаси в размер на 27 хил. лева.

Финансовите активи в отчетна група Бюджет са изменени с 21 хил. лв. в резултат от осчетоводената печалба в размер на 35442 лв. за 2023 г. и загуба в размер на 14653 лв. за 2022 г. от ВКТВ ЕООД , осчетоводени по сметка 7171 „Дялово участие във финансовия резултат на предприятия с мажоритарно участие“ и в увеличение на с-ка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“.

Вземанията на общината в отчетна група „Бюджет” са намалели с 128 хил.лв., като са се увеличили вземанията от дългосрочни заеми в размер на 130 хил. лв., вземанията от клиенти 4 хил.лв., предоставени аванси с 187 хил. лв. и са намалели са вземанията по заеми между бюджетни организации в размер на 269 хил.лв., и други вземания с 50 хил.лв.

В отчетна група „СЕС” вземанията са се увеличили с 399 хил.лв. от предоставените аванси 362 хил.лв. и други вземания с 37 хил.лв.

Към 31.12.2023 година наличните парични средства по банковите сметки на общината са намалели с 937 хил.лв. спрямо 2022 год., в т.ч в отчетна група „Бюджет” намалението е със 1004 хил.лв., а са увеличени паричните средства в отчетна група СЕС с 38 хил.лв. и в отчетна група „ДСД“ с 29 хил. лв.

Капиталът на общината е увеличен с 115104 хил.лв. като цяло. В отчетна група „Бюджет” е намален с 316 хил.лв., а е увеличен в отчетна група „СЕС” с 612 хил.лв. и в отчетна група „ДСД“ с 114808 хил. лв.

С 300 хил. лева са намалени дългосрочните задължения по получени заеми. Погасена е главница към „Райфайзен банк“ ЕАД в размер на 300 хил.лв. Спазени са указанията на МФ като част от дългосрочния заем на общината е трансформиран в краткосрочен в края на текущата година с размера на задължението за 2024 година.

Краткосрочните задължения са изменени със 120 хил.лв. В отчетна група „Бюджет” изменението е 63 хил.лв., като са намалели задълженията към доставчици с 51 хил.лв. и задължения по вноски към осигурителните фондове с 25 хил. лв., а са се увеличили получените аванси с 24 хил. лв.,

краткосрочните задължения за мита, данъци и такси с 4 хил. лв., задълженията към персонала със 70 хил. лв., задължения за пенсии, помощи, стипендии и субсидии с 1 хил.лв. и другите краткосрочни задължения с 41 хил. лв. В отчетна група СЕС краткосрочните задължения са изменени със 177 хил. лв., като са се увеличили задълженията към доставчици с 29 хил. лв., задължения за пенсии, помощи, стипендии и субсидии с 10 хил. лв., задълженията към персонала с 58 хил. лв., а са намалели задълженията по заеми между бюджетни организации с 269 хил. лв.. В края на 2023 г. бе сключено споразумение между община Велинград и община Ракитово за прихващане на насрещни задължения и вземания в размер на 341078 лв. В отчетна група ДСД са се увеличили другите краткосрочни задължения с 29 хил. лв.

Избран е метод за периодично приключване на сметка 4500 "Вътрешни разчети за доставки и прехвърляне на активи, пасиви, приходи и разходи" в края на отчетния период със сметка 1001 "Разполагаем капитал по бюджети и бюджетни сметки", който се прилага от всички разпоредители с бюджетни кредити.

В дейността на общината няма важни некоригиращи събития след 31.12.2023 година до датата на съставяне на ГФО за 2023 година.

Последният заверен отчет на община Ракитово е за 2022 година, с одитен доклад № 0400201023/ 13.09.2023 година.

В края на 2023 година в община Ракитово има тринадесет второстепенни разпоредители с бюджетни кредити, от които две кметства, четири общински училища, четири общински детски градини, ОП „ЦУДС", Център за рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания, Дневен център за деца и младежи с увреждания. Третостепенен разпоредител с бюджетни кредити е Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания.

Стойността на чуждите дълготрайни материални активи през 2023 година е 43716 лв., заведени по сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи".

Сумата на поетите ангажименти в края на 2022 година е в размер на 2948369 лв., от който в отчетна група „Бюджет" 2948369 лв. Реализираните ангажименти са 11762955 лв., от които в отчетна група „Бюджет" 10703917 лв. и 1059038 лв. в „СЕС". Ангажиментите в края на 2023 г. са 5820837 лв., в това число 2571859 лв. за капиталови разходи, разпределени по групи както следва: в „Бюджет" 4991012 в това число капиталови 2088722 лв. и „СЕС" 829825 лв., в това число 483137 капиталови разходи. Изпълнението на показателя максимален размер на ангажиментите е 26,7 % от средногодишния размер на отчетените разходи през последните четири години. Наличните към края на годината задължения за разходи са 130163 лв., или 0,7 % от отчетените разходи през последните четири години.

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение под формата на парични средства или парични еквиваленти. Данъчните приходи /приходите от мита, данъци и такси с данъчен характер/ се признават на касова основа.

Приходите от лицензии и такси се отчитат на касова основа с изключение на такса млечна кухня и домашен социален патронаж, които се отчита на начислена основа. Приходите от наеми се отчитат на начислена основа.

През 2023 година общината няма сключени договори за лизинг.

Осчетоводени са приписани приходи от наеми и концесии по сметка 7181 „Приписани приходи от наеми и концесии" в размер на 16033 лв. от предоставени за безвъзмездно ползване помещения на Общинска служба „Земеделие и гори", ЦСМП и Главна дирекция „РСПБЗНС" – Велинград и 7189 „Приписани други приходи" в размер на 50 лв. от наем на ДМА на ЦСМП.

Осчетоводени са 26668 лв. приходи постъпили от застрахователно обезщетение по сметка 7192 „Други приходи от застрахователни обезщетения" в ОУ „Неофит Рилски" Костандово.

Свързани лица на общината съгласно НСС 24 са:

1.Пряко контролирани лица търговски дружества:

"ВКТВ" ЕООД гр.Ракитово, 100% общинско участие;

"Ракитово – 2002" ЕООД, 100% общинско участие;

"Цигов чарк" ЕООД, 100% общинско участие, обявено в ликвидация.

2.Съвместно контролирани лица търговски дружества са:

„Сютка" АД гр. Велинград – 48.5% общинско участие;

"Булгард" ООД гр.Велинград – 20% общинско участие;

"Родопи Резорт" – 25% общинско участие;

"Спа Ракитово" ООД - 25% общинско участие

3.Участия в акционерни дружества:

„Блатца"АД е преобразувано като се е вляло в „Имоти - С" АД като се променя броя на акциите за общината от 2116 на 78292, стойността за една акция от 2 лв. на 1 лв. и процента на капитала от 7,94% дялово участие на 1,09% дялово участие;

„МБАЛ – ПАЗАРДЖИК" – с 0,98% дялово участие. През 2020 година „МБАЛ – ПАЗАРДЖИК" е регистрирало увеличение на собствения капитал, което променя процента на дяловото участие на общината. Стойността на записаните акции е 5471 броя за 54710 лв.

4.Организации с нестопанска цел:

- ОНЧ „Будилник" 1898 гр. Ракитово - 107479 лв. субсидия, от които 6000 лв. дофинансирана от общината;

- НЧ „Просвета" гр. Костандово - 46491лв. субсидия, от които 3000 лв. дофинансирана от общината;

- НЧ „Св.св.Кирил и Методий” - 60988 лв. субсидия, от които 3000 лв. дофинансирана от общината.

Към 31.12.2023 година са осчетоводени просрочени задължения в размер на **20160 лв**. за текуща издръжка. Просрочените вземания са 62593 **лв**., от които 26105 **лв.** вземания от концесии и наеми и 36488 **лв**. други вземания. В справката към МФ в месечния отчет за м.12.2023 г. са посочени неточни просрочени вземания, което се установи след срока и за подаване и след уточняване на счетоводните сметки.

По реда на НСС 19 са осчетоводени провизиите за бъдещи плащания към персонала в размер на 825583 лв. В края на годината осчетоводените провизии от вземания по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица” са в размер на 443954 лв. Отписаните провизирани, несъбираеми вземания по сметка 6727 „Сторнирани /възстановени/ провизии за други вземания” са 3302 лв.

През финансовата година има заведени срещу Община Ракитово следните съдебни дела:

- Административно дело 1059 на Административен съд Пазарджик с 51% вероятност за спечелването на делото. Взета счетоводна операция 9989/9299 – 2000 лв.
- Гражданско дело № 828 на Районен съд Велинград с 51% вероятност за спечелването на делото. Взета счетоводна операция 9989/9299 – 3447 лв.

Неприключилите съдебни производства са спечелени от общината на две инстанции и не могат да доведат до искове, които е малко вероятно да бъдат удовлетворени.

Осчетоводени са и разходите, отнасящи се за 2023 година по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици”, за които има издадени фактури в следващ отчетен период, като по този начин е спазен основния принцип на счетоводството за съпоставимост между приходите и разходите в размер на 20288 лв. Осчетоводени са и корективи по сметка 4973 «Корективи за задължения към персонала – местни лица» в размер на 136449 лв. в отчетна група «Бюджет» и в отчетна група «СЕС» в размер на 68019 лв., коректив за задължения за предоставяне на помощи и други задължения в размер 20285 лв. в отчетни групи Бюджт и СЕС. Извършените разходи през 2023 година, които включват и част, отнасяща се за 2024 година са осчетоводени по сметка 4020 „Доставчици по аванси” със съответната част.

Извърши се инвентаризация на активите и пасивите на общината към 31.12.2023 г. По сметка 6993 «Намаление на материалните запаси от други събития» е осчетоводена липса на гориво на стойност 30 лв. и брак на материални запаси на стойност 27113 лв. Осчетоводено е и вземането от материално – отговорните лица.

По сметка 7993 «Увеличение на материални запаси от други събития са заприходени излишъци от гориво при инвентаризация и предадено желязо на вторични суровини в размер на 4211 лв.

Получените парични средства като дарения са 27299 лв., осчетоводени по сметка 7411 «Получени текущи помощи и дарения от страната». Даренията в натура са 116697 лв. и са осчетоводени по сметка 7413 «Получени текущи помощи и дарения в натура». Имаме получени и капиталови дарения за 25565 лв., осчетоводени по сметка 7414 «Получени капиталови трансфери и дарения в натура».

В отчетна група „Бюджет" по сметка 9214 «Получени гаранции и поръчителства» са върнати и отписани гаранции и поръчителства за 215524 лв. и са записани за 282688 лв.

Осчетоводени са резултатите от стопанска дейност на общината и дължимите данъци по ЗКПО. Осчетоводените данъци по ЗКПО за 2023 година са в размер на 15456 лв..

За Община Ракитово не съществуват намерения за закриване, вливане или сливане с друга институция, преструктуриране или ограничаване на нейната дейност. Общината няма задължения, които не може да погасява в установените срокове. Спазват се всички условия по сключени договори. В общината работи достатъчно персонал с необходимата квалификация.. Активите на общината са застраховани срещу бедствия. Не се идентифицират събития, които могат да повлияят на способността на общината да изпълнява пълноценно функциите си поне в следващите 12 месеца.

Кмет:
Георги Холянов